

Zapytania red. Renaty Kim z 23 maja 2024 r.

nadesłane drogą e-mailową.

Szanowny Panie Sędzio,

W związku z przygotowywanym artykułem na temat wydziału frankowego, którym Pan kieruje, będę wdzięczna za odpowiedź na kilka pytań.

1. Z czego wynika bałagan panujący w wydziale? Dlaczego giną akta, pisma nie są podkładane, a zażalenie i apelacje nie są przesyłane do Sądu Apelacyjnego?
2. Jak próbuje mu Pan temu problemowi zaradzić?
3. Jak zamierza Pan sprawić, by terminy pierwszych rozpraw były wyznaczane na terminy bliższe niż 2026, a nawet 2028 rok?
4. Czy miał Pan wcześniej sygnały, że jedna z pracownic wydziału jest ofiarą mobbingu? Czy podjął Pan w związku z tym jakieś działania?
5. Jak Pan skomentuje zarzut, że dopuścił się Pan molestowania seksualnego wobec jednej z sędzi?

Zależy mi na czasie, bo muszę oddać tekst do druku w najbliższy piątek.

Pozdrawiam, Renata Kim, Newsweek

Odpowiedź Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 maja 2024 r.

Warszawa, 24 maja 2024 roku

**Prezes
Sądu Okręgowego w Warszawie**
BEZP.0123.992.2024

**Pani
Renata Kim**
renata.kim@newsweek.pl

W odpowiedzi na Pani wniosek z 23 maja 2024 r., na podstawie art. 3a ustawy z 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1914, dalej: p.p.), w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 902) oraz § 143 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2514) wskazuję, że informacja publiczna dotyczy sfery faktów i bynajmniej nie można domagać się na jej podstawie wyrażenia opinii na temat formułowanych przez wnioskodawcę własnych ocen.

Aby zrozumieć sytuację i specyfikę XXVIII Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie (dalej: XXVIII Wydział) należy wskazać kilka faktów, które wpłynęły na obecny kształt Wydziału:

1. XXVIII Wydział Cywilny utworzono z dniem 1 kwietnia 2021 roku na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 1 lutego 2021 r. w sprawie utworzenia niektórych wydziałów w sądach okręgowych oraz zmieniającego zarządzenie w sprawie utworzenia wydziałów w sądach okręgowych (Dz.Urz.MS.2021.10). Na dzień utworzenia tego wydziału tutejszy Sąd nie otrzymał żadnych dodatkowych etatów orzecznich, asystenckich ani urzędniczych, wobec czego Kierownictwo Sądu Okręgowego w Warszawie zorganizowało pracę w ww. wydziale we własnym zakresie, co wiązało się ze zmianą przydziału części sędziów orzekających wówczas w wydziałach cywilnych, jak również przydzieleniem do tego wydziału sędziów odbierających nominację lub delegowanych do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Warszawie. Z uwagi na specyfikę Sądu Okręgowego w Warszawie, mając na względzie konieczność zapewnienia właściwej organizacji pracy w każdej z komórek organizacyjnych sądu,

na chwilę obecną nie ma możliwości skierowania do tego wydziału większej liczby etatów. Borykając się z problemem niewystarczającej liczby osób chętnych do podjęcia pracy w sądzie w grupach asystentów sędziów oraz urzędników sądowych, pomimo organizowania w systemie ciągłym konkursów na stanowiska asystentów sędziów (od lipca 2022 r. ogłoszonych zostało 7 konkursów) oraz pracowników administracyjnych w wydziałach (od lipca 2022 r. ogłoszonych zostało 17 konkursów na stanowisko protokolanta sądowego oraz 2 na stażystę), nie ma możliwości zapewnienia pełnego stanu zatrudnienia. Ma to ogromny wpływ na ilość zadań, jaka mogłaby być wykonywana przy pełnej obsadzie w każdej z grup zawodowych, bowiem przy występujących ciągle brakach w zatrudnieniu pracownicy obciążani są dodatkowymi zadaniami, co jednak w dłuższej perspektywie czasu nie będzie możliwe z uwagi na ich przemęczenie i brak możliwości przejęcia jeszcze większej ilości zadań do wykonania.

2. W okresie pierwszego półrocza 2022 r. do XXVIII Wydziału Cywilnego wpłynęło 46,8% wszystkich spraw „frankowych” jakie wpłynęły do sądów okręgowych w Polsce.
  3. Wg danych za okres od powstania Wydziału (od 01 kwietnia 2021 r.) do 31 lipca 2022 r. ze wszystkich spraw jakie wpłynęły do sądów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie 34,1% spraw to sprawy z własności tego okręgu, zaś 64,7% to sprawy spoza własności okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie.
  4. Dane liczbowe:
    1. wpływ spraw do XXVIII Wydziału w latach 2021 – 2024:
      - 2021 – 21.406 - wpływ statystyczny, średnio w miesiącu 2378,4, 1.8331 - wpływ rzeczywisty, średnio w miesiącu 2.036,7 (powstanie Wydziału XXVIII od 1.04.2021 r.);
      - 2022 – 30.866, średnio w miesiącu 2.572,2;
      - 2023 – 22.960, średnio w miesiącu 1.913,3;
      - I kwartał 2024 – 5.218, średnio w miesiącu 1.739,3.
    2. Średni referat sędziego wg obsady faktycznej na dzień:
      - 31.12.2021 – 1.067,2;
      - 31.12.2022 – 1.609,4;
      - 31.12.2023 – 1.543,8;
      - 31.03.2024 – 1.493,2.
    3. Korespondencja (pisma wpływające do już zarejestrowanych spraw)
      - 2021 – 36.911, średnio dziennie 205,1; (liczba dni roboczych 180);
      - 2022 – 111.744, średnio dziennie 465,6; (liczba dni roboczych 240);
      - 2023 – 162.404, średnio dziennie 676,7 (liczba dni roboczych 240);
-

- I kwartał 2024 – 47.748, średnio dziennie 795,8 (liczba dni roboczych 60).

4. Wpływ apelacji:

- 2021 (od 01.04.2021) - 320, średnio dziennie - 1,7;
- 2022 – 2.689, średnio dziennie - 11,2;
- 2023 – 5.914, średnio dziennie - 24,6;
- I kwartał 2024 – 2.664, średnio dziennie - 44,4.

5. Wpływ zażaleń:

- 2021 (od 01.04.2021) – 1.988, średnio dziennie - 11,0;
- 2022 – 6.203, średnio dziennie - 25,8;
- 2023 -7.336, średnio dziennie - 30,6;
- I kwartał 2024 – 1.593, średnio dziennie - 26,6.

6. Wpływ wniosków dot. zabezpieczeń

- 2021 (od 01.04.2021) – 4.887, średnio dziennie - 27,15;
- 2022 – 12.454, średnio dziennie - 51,9;
- 2023 -13.188, średnio dziennie - 55,0;
- I kwartał 2024 - 2688, średnio dziennie - 44,8.

7. Liczba czynnych spraw na dzień niniejszego pisma wynosi około 46.000.

5. Skala wpływu spraw i brak rozwiązań systemowych w zakresie wsparcia tutejszego Sądu, w tym XXVIII Wydziału Cywilnego przy ciągłym braku kadry urzędniczej powoduje, że pomimo ogromnego zaangażowania sędziów i pracowników powstają zaległości m.in. w przekazywaniu akt ze środkami odwoławczymi do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Warto przy tym wskazać, że od niemal wszystkich wyroków wydawanych w XXVIII Wydziale składana jest apelacja, co przy rosnącej nieustannie efektywności pracy wydziału – powoduje ogromne zwiększenie liczby składanych apelacji. Wprost proporcjonalna do ww. wielkości wpływu i liczby toczących się spraw, jest bowiem liczba wnoszonych środków odwoławczych, tj. apelacji i zażaleń. Wynikiem podejmowanych, wzmożonych czynności zmierzających do wysyłania do Sądu Apelacyjnego zażaleń i apelacji, które wpłynęły do XXVIII Wydziału Cywilnego, było skierowanie przez Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie pisma z dnia 15 marca 2024 r. zawierającego w treści zarządzenie o ograniczeniu liczby spraw przekazywanych do maksymalnie 400 tygodniowo.

Na podstawie programu biurowości elektronicznej ustalono, że w okresie :

- 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wysłano 4.664 sprawy ze środkami zaskarżenia (559 zażaleń + 4.101 apelacji),

- 01.01.2024 r. -23.05.2024 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wysłano 4.699 spraw ze środkami zaskarżenia (1.304 zażaleń + 3.395 apelacji).

W celu usprawnienia pracy w XXVIII Wydziale Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie podjęła następujące działania:

1. w zakresie pracy urzędników w XXVIII Wydziale Cywilnym wprowadzono i utrzymano zasadę podziału na grupy współpracujące z określoną liczbą sędziów (4 grupy po 8 – 7 osób, w tym koordynatorzy), pracowników skierowanych do stałych odcinków: rejestracja wpływu (3 osoby), zabezpieczenia (4 osoby), uzasadnienia (5 osób), zażalenia (5 osób), apelacje (3 osoby), biegli, wypłaty i egzekucje (2 osoby), wykaz spraw „Oz”, przekazywanie wg właściwości, zwroty pozwów (2 osoby), odnotowywanie spraw kończących z posiedzeń niejawnych (1 osoba), korespondencja (5 osób oraz 1 pracownik obsługi).
2. W celu wsparcia bieżącej pracy w okresie od marca do czerwca 2023 r. pozyskano do pracy w wymiarze 0,5 etatu pracowników z Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie.
3. Mając na uwadze niewystarczającą do potrzeb liczbę orzeczników, skierowano 10 pism do sądów rejonowych dotyczących możliwości delegowania sędziów sądów rejonowych do XXVIII Wydziału Cywilnego oraz 2 pisma dotyczące możliwości przeniesienia sędziów z innych wydziałów Sądu Okręgowego w Warszawie. Skutkowało to delegowaniem 2 sędziów rejonowych (w zakresie 1 z tych sędziów Ministerstwo Sprawiedliwości cofnęło delegację do XXVIII Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie) oraz przeniesieniem 2 sędziów z sądów okręgowych spoza apelacji warszawskiej. Z wydziałów cywilnych i instancji tylko 1 sędzia złożył wniosek o przeniesienie do XXVIII Wydziału Cywilnego. do złożonej sytuacji orzeczniczej Wydziału przyczyniają się również ostatnie decyzje Ministra Sprawiedliwości, który odmówił dalszego delegowania do ww. wydziału Sędziego z sądu rejonowego spoza okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie, którego referat wynosił wówczas ponad 1.600 spraw, a którego delegacja trwała już 2 lata. Brak ciągłości delegacji powoduje, że do referatów sędziów zostają przydzielone kolejne sprawy w wyniku podziału referatów sędziów kończących delegację, a także zwiększeniu ulega przydział bieżącego wpływu. Mając na uwadze obecne obciążenie sędziów, których referaty obecnie wynoszą w granicach 1.300 - 1.800 spraw, dochodzi do wydłużania postępowań sądowych, co z kolei naraża Sąd na kolejne skargi na przewlekłość postępowań sądowych.
4. Z uwagi na brak zainteresowania delegacjami do Sądu Okręgowego w Warszawie z przydziałem do XXVIII Wydziału Cywilnego, Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie

- zwróciła się do sędziów pionu cywilnego i instancji wskazując na możliwość wyrażenia zgody na zmianę podziału czynności poprzez określenie, przy zmniejszeniu obecnego wskaźnika spraw, procentowego wskaźnika spraw „frankowych”.
5. Mając na względzie istniejące braki kadrowe w grupie urzędników sądowych i niewystarczającą do potrzeb liczbę etatów przydzielonych do tego Wydziału, w uzgodnieniu z Panią Dyrektorem, pracownikom zarówno tego wydziału, jak i z innych komórek organizacyjnych, za ich zgodą, proponowano i wyrażano zgodę na pracę w godzinach nadliczbowych.
  6. Zapobiegając tworzącym się zaległościom już od 2022 r., w ramach możliwości kadrowych kierowano do pracy, w ramach delegacji, pracowników z innych wydziałów, celem podkładania zaległej korespondencji oraz wykonywania zarządzeń.
  7. W przypadku sędziów odchodzących w stan spoczynku z pionu cywilnego i instancji, w referatach których znajdowały się sprawy frankowe, Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie podjęła decyzję, że rozdział tych spraw zostanie w pionie cywilnym i instancji (nie będą kierowane do referatów sędziów w XXVIII Wydziale Cywilnym).
  8. Dzięki podjętej przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie inicjatywie ustawodawczej, od 15 kwietnia 2023 r. obowiązuje nowa regulacja, tj. przepis art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 614), ustanawiająca właściwość miejscową wyłączną w tzw. sprawach frankowych, w których powodem jest konsument – ustawa epizodyczna. Dokonane zmiany legislacyjne w zakresie właściwości spowodowały spadek wpływu spraw do XXVIII Wydziału Cywilnego (według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. odnotowano spadek o 25,6 %). Podkreślenia wymaga, że XXVIII Wydział Cywilny, według stanu na dzień 31 marca 2024 r. załatwił 22,6% wszystkich spraw „frankowych” w stosunku do wszystkich spraw „frankowych” załatwionych w całym kraju.
  9. Podjęto decyzję o wsparciu wydziału szeregiem rozwiązań usprawniających pracę, takich jak znakowanie akt elektronicznymi tagami RFID, umożliwiającymi ich szybszą lokalizację, czy też prowadzenie zdecydowanej większości rozpraw w formie telekonferencji.
  10. W celu bliższego przedstawienia Ministerstwu Sprawiedliwości, poza kierowanymi licznymi pismami wskazującymi na olbrzymie problemy z jakimi boryka się Sąd Okręgowy w Warszawie w związku z wpływem spraw „frankowych”, w dniach 22 marca 2024 r. i 10 maja 2024 r., z inicjatywy Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie, zostało zorganizowane spotkanie z dr Anetą Wiewiórowską – Domagalską Pełnomocnikiem
-

Ministra Sprawiedliwości do spraw ochrony praw konsumenta, na którym sędziowie mogli przedstawić aktualną sytuację wydziału i omówić plany jej poprawienia. Zgłoszono także Pani Pełnomocnik propozycje zmian legislacyjnych, które miałyby na celu usprawnienie postępowań w tzw. sprawach „frankowych” oraz aktualną sytuację wydziału, w szczególności:

- umożliwienie zawierania z Pracownikami Sądu, oraz osobami spoza Sądu Okręgowego w Warszawie, umów zlecenia. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe byłoby zwiększenie ilości zarówno osób wykonujących czynności na rzecz XXVIII Wydziału, jak również przyspieszenie przekazywania akt do Sądu Apelacyjnego w Warszawie ze środkami odwoławczymi oraz wysyłania korespondencji do stron postępowań, co ostatecznie przyczyniłoby się do szybszego kończenia spraw i zmniejszenia liczby skarg na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki;
- przydzielenie do Sądu Okręgowego w Warszawie dodatkowych 40 etatów urzędniczych wraz ze środkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, z przeznaczeniem do XXVIII Wydziału Cywilnego;
- przydzielenie Sądowi Okręgowemu w Warszawie dodatkowych środków na niestałe składniki wynagrodzeń (dodatki specjalne, nagrody), które zostaną wykorzystane na wypłatę dla Pracowników Sądu wykonujących czynności dodatkowe, zarówno w godzinach pracy, jak również poza godzinami pracy (rozliczenie nadgodzin, dodatki specjalne, nagrody za zwiększone wykonywanie czynności). Pozwoliłoby to na zwiększenie liczby osób, które będą mogły wykonywać dodatkową pracę, a co za tym idzie, przyczyni się do zwiększenia ilości czynności jakie będą mogły być wykonane.

W zakresie pytań 4 i 5 odpowiedzi zostały udzielone w piśmie z dnia 10 maja 2024 roku (BEZP.0123.712.2024).

SSA Joanna Przanowska-Tomaszek

/podpis elektroniczny/